پاوانکردن / هەیمەنە … زاهیر باهیر

پاوانکردنی [هەیمەنە] تاك بۆ تاکی دیکە بناخەیەك بوو بۆ پاوانکردنی چینێك بۆ چینی دیکە یا بۆ چینەکانی دیکە ، ئەمیش بۆ ڕۆڵی خۆی بەردی بناخەی دەوڵەتی دانا بۆ پاوانکردنی هەموو کۆمەڵ.
دەرککردن بەوەی سەرەوەش من دەگەیەنێتە ئەم سەرەنجامە :
یەکەم : کۆمەڵی هیرراشیەت / قوچکەیی بناخە بووە بۆ دانانی کۆمەڵی چینایەتی. واتە سەروەرێتی و باڵادەستی یەکەم قۆناخی کۆمەڵ بووە نەك سەروەرێتی چینایەتی کە لە ڕێگای ئابوورییەوە [ئامرازەکانی بەرهەمهێنانەوە] بووە. بەم پێوەدانەش لەناوبردنی کێشەی چینایەتی مەرج نییە یەکسەر کێشەی باڵادەستی و سەروەریی کۆمەڵی قوچکەیی لەناو بەرێت.
دووەم: ئەگەر هیرراشیەت دایکی کێشەی چیانیەتیی بێت کەواتە هیرراشیەت چوارچێوەیەکی گەورەیە و کێشەی چینایەتیی بەشێکە و بەشێکی گەورەیە لێیی . لەم بارەشدا بە لابەلاکردنەوەی کێشەی چیانیەتی کە بەشێکی گەورەیە لەناو ئەو چوارچێوەیەدا مەرج نییە کێشەی تەواوی چوارچێوە گەورەکە کە باڵادەستیی و سەروەرییە ، یەکسەر لە بەین بچێت.
سێیەم: ئەوەی کە ئەم کۆمەڵەی هێڵاوەتەوە هەبوونی ئەو شێواز و ناوەرۆکەیە کە ڕێکخستنی تەواوی دەزگە و دامەزراوەکانی ناو کۆمەڵە کە لە بنەوەی کە بە خێزان دەستپێدەکات تاکو سەری سەرەوە کە دەوڵەتە لەسەر بناخەی هیرراشیانە / قوچکەییانە دامەزراوە کە پایە و ڕاگری گەورەی سیستەمەکەیە . لای من ئەوەی کە زەبت و ڕەبتی تاکەکان دەکات و بەو شێوەیەی دەیانهێڵێتەوە زەبت و ڕەبتی کار و سەر کار نییە، بەڵکو گوێڕایەڵیی و بەجێهێنانە.
چوارەم: مەرج نییە کە مێژوی بوونی کۆمەڵ ، مێژوی تێکۆشانی یاخود ململانێیی چینەکان یاخود چینایەتیی بووبێت. یاخییبوون، ملنەدان ، بەگژاچونەوەی سەروەرێتیی ، باڵادەستیی ، سەپاندنی ڕاو فرمان [ئەمر] ، هەموو ئەمانە زۆر پێش یاخیبوون سەبارەت بە ململانێی چیایەتی کەوتووە و ڕۆڵی خۆی بینیوە .

زاهیر باهیر – لەندەن
03/07/2019